

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., za pol leta 2 K. in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdo hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odgovredi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v.

UREDNIŠTVO: Koroška cesta štev. 5.

Rekopi se ne vratajo. Neznamkovana pisma se ne sprejemajo.

UPRAVNIŠTVO: Koroška cesta štev. 5.

Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 v, za dva krat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede opoldne. — Nezaprtje reklamacije so poštnine proste.

Štev. 8.

V Mariboru, dne 23. februarja 1905.

Tečaj XXXIX.

Naš kmet.

Slovenske gorice, dne 17. febr.

Vsa društva ter razne stanovske zadruge pošljajo ob tem času po raznih časnikih ugodna ali neugodna poročila o delavnosti pretečenega leta ter grajajo jedne ali druge nedostatke društva, kateri so jim bili ovira k boljšemu razvoju.

Bodi tedaj dovoljeno tudi meni, da pošljem v imenu stoterih stanovskih sotrpakov iz Slovenskih gor. oziroma Slovenske Štajerske bilanco o stanu, iz katerega se rekrutirajo vsi drugi stanovi in društva na našem slovenskem Štajerskem.

Pač menda nikomur ne dela preglavice, da bi takoj ne uganil, da se te vrstice tičejo krušnega očeta vesoljnega človeštva, namreč kmetskega stanu.

Poglejmo nekoliko površno nazaj v preteklo leto, na glavne dohodke kmetskega stanu.

Travniki, kateri so takorekoč glavni dohodki našega Pesničarja, so bili ravno pred mnogo obetajočo sensko košnjo grozno preplavljeni z umazano vodo, otave se je vsled suše bore malo pridelalo, na njivah se ni toliko pridelalo, da bi se seme povrnilo, kaj še le delo in stroški, v vinogradih se v najboljših obdelanih bodisi v novih kakor v starih nasadih ni pridelalo skoraj nič. Kar se tiče sadostnikov, je pač le redek posestnik, da bi

vsled letosne slabe cene toliko skupil za sad, da bi vsaj polovico letnih stroškov pokrilo. Zato pač ni treba nikomur preroškega duha, da more vsakdo z mirno vestjo reči: Še nekaj let tako in splošen kmečki polom je neizogiben. Marsikdo se bo izgovarjal, da še ni tako hudo. Pa poglej, dragi, v letno knjigovodstvo, na številke dohodkov in stroškov, kjer pa še ne smeš računati ali zapisovati svojega dela, dela svoje žene in otrok. In to je račun stanu v Avstriji, kateri dela brezplačno od zore do mraka!

Pač se piše po raznih gospodarskih in velikobesednih političnih časnikih, kmetu se mora pomagati.

Ali poglejmo, kadar pa pride v državni ali v deželnem zbornici do glasovanja za zvišanje davka radi brezmiselnega gospodarstva, tedaj obešajo vse ubogemu molčečemu kmetiču na hrbot.

Tu navedem samo jeden slučaj, kateri je huda toča za celo štajersko kmetijstvo.

Da kmetijstvo poleg visokih davkov vsled draginje in pomanjkanja blapcev in poljedelskih moči največ trpi, je pač obče znano. Zato nikakor ne prija ubogemu trpinu, ko se poti po letu ter mora biti s pokvarjenimi pridelki zadovoljen, ker jih vsled pomanjkanja delavcev ni mogel ob pravem času spraviti pod streho, ako vidi po deželnih in okrajnih cestah trumoma hoditi brezdelne, potikajoče takozvane popotne rokodelce. Zares, tem lju-

dem veljajo besede: „Ne sejajo in ne žanjejo itd.“

Za te ljudi je vsako leto, kakor sem izvedel od zanesljive strani, čez 200.000 K v deželnem proračunu, seveda na rovaš kmeta, v dokladah na zemljiški davek. To je vnebovpijoča krivica ter pozivljamo na tem mestu naše kmetske poslance, da zastavijo vse moči, da se ta krivična odredba odpravi. Ako že hočejo imeti preskrbovališča za te rokodelske popotnike, tedaj naj plačajo za nje tovarnarji ter drugi njihovi delodajalci sami. Ker od teh ljudi, kakor vem iz lastnega prepričanja, ne gre delat kmetu za nobeno plačilo. Slučajno potupoči kmečki delavec ali hlapec pa itak ne dobi tamkaj prenocišča. To bodi tedaj, dragi stanovski tovariši, po vseh naših polshodih naša prva resolucija, da se nam odpravi ta krivica.

Potem pa še pridejo stotere druge pritožbe in zahteve, nikakor pa ne prošnje. Kajti zavedajmo se, kdo smo in da je od nas odvisna država in dežela in vse nižje in višje uradništvo.

Zaklicimo vsi kakor jeden mož: Proč z vsemi krivicami za naš narod in stan, proč z vsemi predpravnicami za druge stanove na rovaš kmeta! Dajte nam pravične volilni red in stotisočerokrat zahtevanih strokovnih šol, kajti še le takrat bo rešeno pereče kmetijskovprašanje! Kmet slovenjegoriški.

LISTEK.**Kako se je stric Brazda iz krčme „vozil“.**

Iz češkega — Fr. L.

Lep poletni popoldan je. Solnce pripeka, žito na polju — zrelo za žetev — šumi in priklanja težke klase.

S polja se sliši hrstanje kos, njihov žvenket pri klepanji in brušenji, veselo govorjenje — a vmes tudi petje . . .

Vsepovsod, vse je marljivo.

Na Brazdovi njivi delata dve ženski. Gospodinja, mlada močna žena — poganja in muči se s koso, da ji pot lije iz lica. Skrbno polaga pokošeno žito na vzgor. Dekla je lepo veže in zлага. Kmetica zdaj pa zdaj dvigne razgretu glavo ter se ozira proti vasi. Včasih ji solza žalosti orosi oko — a zopet dela pridno dalje.

Med tem ko se Brazdova žena tako neusmiljeno trapi in muči na njivi, sedi stric Brazda v vaški krčmi in kadi. Pred seboj ima liter piva. Iz cvetečega obraza je poznati, da mu ta „sopar“ leze že v glavo in v lase.

Nič novega ni to pri njem!

Zadnja leta ni minut dan, da bi stric Brazda ne šel v krčmo, naj je bilo dela ali ne, kolikor ga hotelo, naj je dežilo ali bilo najkrasnejše vreme, — on je moral v krčmo. Brazdavka mu je privoščila malo piva, ko bi le prišel o pravem času domov.

Toda stric Brazda je nepoboljšljiv!

Ako je prišel v krčmo, vsedlal in pritrdil se je tako, da se ni ganil do poznega večera nikamor — še-le takrat in vselej pošteno na trkan.

Tako tudi danes. Čas žetve je, vse marljivo dela, ljudem kaplja pot s čela curkoma — a striček Brazda sedi v krčmi in se lepo hlađi z mrzlim — pivom. Koliko mu je že žena zgovorila in se pričkala ter kregala ž njim — a vsaka beseda se je odbila kakor bob od stene.

„Poslušaj, ti grešnik stari, pijani — ne bode druge pomoći, kakor da te bom s kravo potegnila iz krčme. Saj si že na stol prirastel tam“.

„Mir mi daj in se ne huduj! Za svoje delo se skrb!“

„O saj se skrbim! Ko bi se le ti tako za svoje, kakor jaz za svoje — bilo bi dobro!“

„Ali ne skrbim?“

„O da, skribš za svoj — liter samo! Moj Bog, zabožji človek, kaj le misliš?“

„Saj ni tako hudo, ne! Ali mi niti ne privoščiš malo zabave?“

„Kaj bi ne privoščila! Toda ti hočeš vedno le zabavo, vedno piti, za delo pa se ne brigaš!“

Slično sta se prepirala mnogokrat Brazdova dva.

Vedno je bilo zamanj! Striček je bil stari trmoglavež in je ostal pri svojem. Danes je sedel v krčmi že od poldneva. Ljudje so bili vsi na polju in delali, malo, da se niso pretrgali, a stric Brazda jih lepo gleda skozi okno iz krčme. Tudi ženo vidi, kako hiti z deklo na polje — a on se ne gáne!

Brazdavka se vedno ozira, pride li vendor mož na njivo ali ne — a ni ga od nikoder.

Večer se je približal. Ljudje so počasi zapuščali delo na njivah. Tudi Brazdavka zadele koso na rame. „Pojdi Marjanka, greve domu! Ako je naš v krčmi, gorje mu!“

„Jaz grem stavit, da so!“

„Ne, to hočeve drugače in bolje izpeljati! Zadosti sem se že zjezila nad njim! Kolikorakrat sem mu že obljudila, da ga izvlečem s kravo iz te preklicane krčme! In danes mu to res storim!“

„Ali, mati, tega pač ne —“

„Videla bodes, da to storim!“

Beda na Slov. Štajerju.

Govor poslanca J. Žičkarja v državnem zboru 1. februarja 1905.

Visoka zbornica! O bedi, katero trpijo spodnještajerske občine, se tekom zdajšnje razprave še ni govorilo v tej zbornici. Bodim torej dovoljeno, nekoliko besedi o tem govoriti.

V tej zadevi smo spodnještajerski poslanci meseca novembra pretečenega leta vložili nekaterе predloge vsled vremenskih nim in sicer: 17. novembra 1904 predlog poslancev Žičkar in tovarišev glede nekaterih občin v sevniškem in kozjanskem okraju; 18. novembra 1904 predlog Robičev in tovarišev glede šentlenarskega, mariborskega in marenberškega okraja; 19. novembra 1904 predlog dr. Ploja in tovarišev glede na bedo v neki obični v ptujskem okraju.

Škoda je nastala večinoma vsled nenanavadno hude toče, vsled dolgotrajnega deževja in povodnji. Pomanjkanje po imenovanih okrajih je že zdaj silno veliko. Došlo mi je mnogo prošenj in dopisov, v katerih se njuno prosi za podporo. V rokah imam tozadne dopise gospoda župana trga Sevnice, gospoda župnika v Rajhenburgu, gospoda župnika v Koprivnici, gospoda župnika v Žabukovju, gospoda okrajnega zdravnika dr. Jankovića v Kozjem in gospoda župnika v Sevnici.

Nasledek tega velikega pomanjkanja je ta, da se iz mnogih spodnještajerskih občin ljudstvo vedno bolj in bolj izseljuje. Tako je zapustilo celo majhno občino Veternik v kozjanskem okraju v nekaterih dnevih 38 oseb, katere si iščejo v tujini nov dom. Radi tega pa, ker toliko ljudi zapušča svojo domovino, primanjkuje doma ljudi za delo. Osebam pa, katere ostanejo v domači občini ter so za delo, se morajo dajati nenanavadno visoka plačila; sicer se ne dobi dninarjev in družine. K temu prihaja še jedna okolčina, ki povzročuje bedo: dolgoročni, o katerih se je že večkrat govorilo tekom te obravnave in visoke obresti, ki se morajo plačati od izposojil.

Tu imam v rokah dovolitev za neko dražbo. Stroški, da se poravnajo osem percentne obresti od posojila za 300 K, znašajo 103 krone 87 vinarjev. Vsled teh razmer je stanje prebivalstva v imenovanih okrajih neznosno. Zato se je prebivalstvo po nekaterih okrajih, posebno v mnogih občinah brežiškega glavarstva, polasti neka strast po izseljevanju. Iz tega pa tudi sledi, da so prebivalci po teh tako hudo stiskanih občinah silno potrebeni podpore. Visoka vlada naj pošle štajerskemu cesarskemu namestniku večjo, prav zdatno svoto v podporo prizadetim. (Dalje prihodnje.)

Ni se malo začudil stric Brazda, ko viđi zvečer prihajati svojo ženo — in stopiti v krčmo z veliko vrvjo. Prijazno pozdravi žena vse sosedje, ki so se gredel izmučeni iz polja nekoliko zastavili v krčmi.

„Kje pa je naš ta pridni gospodar?“

Striček, korajzen od piva, razprostre ji obe roki v objem ter kriči: „Pojdi, le pojdi sem, dobra moja ženka! — Si vendar enkrat prišla za menoj! Pojdi, privošči si ga!“

„Le pij ga ti! Saj si že itak kakor sod. Prevezala ti bom trebuh, da ne počiš!“

Medtem mu omotava hitro vrv okoli trebuha in naredi trden vozel. Cela krčma zaledena opazuje kmetico — a ta se smehlja.

Striček se samo smeje ter se pusti prevezovati.

Kmetica vzame drugi konec in odide žnjim iz krčme. Gostje so gledali skozi okno in malo, da se niso valjali od smeha po tleh. Pred krčmo je stala naprežena krava. Brazdovka priveže konec vrv na branovlek.

Striček, videč druge se smejeti, obrne se na stolu proti durim. Vozel je imel ravno na trebuhu. V tem času se zasliši zunaj pred krčmo kmetičin krepek glas:

„Dijo! — vrv se napne — striček se zgane — in že ga vleče ven!“

„Žišmárja — Katra — pusti me, pretrgaš me!“

„Dijo, dijo!“ glasilo se je zunaj.

Državni zbor.

Vojški novinci.

Te dni se razpravlja v zbornici postava, da sme vlada poklicati k vojakom navadno število mladeničev. Skoraj cela zbornica bo v to privolila. Minister za deželno obrambo grof Welserštejn je pri tej priliki dokazoval iz sedanje rusko-japonske vojske, da je za vsako državo najboljše, da je vedno pripravljena na boj. Ko bi bili Rusi ob začetku vojske dovolj oboroženi, ne bi Japonci proti njim tako zmagonosno napredovali. — Nekateri govorniki so predlagali, naj se glasovanje o dovolitvi vojaških novincev odloži za toliko časa, da se razmere na Ogrskem vredijo. Vsled novih volitev v ogrski državni zbor se hočejo Ogrji popolnoma ločiti od Avstrije, kar bi bilo v mnogem oziru za Avstrijo itak najboljše.

Zbornični predsednik grof Vetter odstopil.

V petek, 17. februarja je češki poslanec grof Sternberg ob razpravi zastran povračila 53 in pol milijona kron v državno blagajnico govoril o zadevah, ki niso v prav nobeni zvezi s to zadevo. Posebno je omenjal stvari, ki se tičejo naše cesarske hiše. Predsednik grof Vetter je dvakrat opominjal govornika, naj govor o zadevi, ki je na dnevnem redu. Ko ta opomin nič ne pomaga, izreče predsednik, da grof Sternberg ne sme dalje govoriti. Grof Sternberg se pa po opravilnem redu obrne na zbornico, ter vpraša poslance, ali sme govoriti naprej. Velika večina zbornice se izreče za to, da naj grof Sternberg govoril dalje. Se vede je grof Sternberg bil vesel, da je smel nadaljevati svoj govor. Vsled tega pa, ker je zbornica odločila proti predsedniku grofu Vetteru za poslanca Sternberga, se je čutil predsednik razčlenjenega in je po podpredsedniku Kaiserju naznani zbornici, da odstopi od svojega mesta kot zbornični predsednik. Načelniki vseh zborničnih klubov so se v torek, 22. februarja, posvetovali o tem, kdo naj se izvoli kot zbornični predsednik. Soglasno se je sklenilo, da se grof Vetter zopet izvoli za zborničnega predsednika. Ta volitev se je vrnila v sredo, 23. februarja. Omeniti je treba, da grof Sternberg ne pripada k mladočehom, katere sovraži, da je on mož jako čudnega vedenja. Zadnjič je očital časnikarjem, da so vsi podkupljeni. Ko ga nek dopisnik čeških „Narodni listi“ ojstro prime radi te obdolžitve, ga je grof Sternberg v neki stranski sobani v zbornici mahnil po glavi. Radi tega toži oni časnikar grofa Sternberga in ga bo skoraj gotovo izročila zbornica pristojni sodniji.

Stric Brazda mora, hočeš, nočeš, stopiti na noge, in hoté ali nehoté delati korake! — Opira se sicer in brani sè vsemi močmi — a nič ne pomaga.

Žena ga potegne s pomočjo krave iz krčme ter ga vleče domu. Cela krčma je na nogah. Sosedje se smejejo, da jim silijo solze iz očij. In še-le na vasi je bilo veselja! Druhal otrok kriči za stričkom — ljudje tekajo iz koč radovedni, kaj se godi zunaj.

In vsakdo, kdor vidi, kako se Brazda iz krčme „vozi“, malo da smeha ne poči.

Srečno pripelja ali bolje privleče kmetica strička domu. Bil je ves zmučen in zmeden.

Ta večer sta se sicer še enkrat skregala, a žena mu je takih naštela, da je pri vsem svetem obljudbil, da ne pojde v krčmo nikdar več.

In res se je poboljšal!

Sprva ga je bilo sram iti, in pošiljal je deklo po pivo. Sčasoma si je upal spet iti sam, a vračal se je vedno o pravem času domu — a šel je le bolj redko. Med tednom ga v obče ni nihče več videl tam.

Pravi se navadno: dolgi lasje — kratka pamet! No, vsikdar to seveda ne velja. Brazdavka ima sicer dolge lase a še daljši razum — kajti kratka pamet bi tega ne izmisnila in ne izvršila, kar je tako imenito dosegla Brazdavka.

Politični ogled.

Zborovanje deželnih odborov. Dne 16. t. m. se je pričelo zborovanje deželnih odborov avstrijskih. Prišli so zastopniki vseh dež. odborov, izvzemši tržaškega. Namen posvetovanj je, da se uredi občinsko in deželno gospodarstvo ter da se občinskim in samostalnim deželnim oblastnjakom odvzame del poslov v prenešenem delokrogu, ki so narasli vsled nedelavnosti državnega zbornega.

Nov davek. V finančnem ministrstvu proučavajo sedaj, kakor se poroča z Dunaja, načrt daveka na doto. Ta načrt utegne prinesti državi mnogo miljonov, ako postane zakon. Dote do 3000 kron bi bile svobodne tega daveka. Dota od 3000 do 5000 bi bila podvržena $\frac{1}{2}\%$ daveku, ki bi narasel progresivno (napredovalno) do 4%, pri doti nad 200.000 kron. Prejemnik dote bi bil obvezan prijaviti finančni oblastniji visokost dote v svrhu odmerjenja daveka.

Ogrski kmetovalci. Ogrsko delno kmetijsko društvo imelo je začetkom preteklega meseca občni zbor. Avrelj grof Dessuoffig je predlagal naj se sklene, da so kmetovalci proti temu, da bi se med Avstrijo in Ogrsko upeljala carina. Predsednik in drugi govorniki so odkrito priznavali, da je Avstria najboljji odjemalec ogrskih kmetovalcev — t. j. največ ogrskih kmetijskih pridelkov proda se v Avstrijo — torej si morajo ogrski kmetovalci tega dobrega odjemalcu obdržati. Franc Košut in njegovi pristaši so pa tak sklep prepričili, — ker hočejo, da je med nami carina. Franc Košut nam govoril iz srca — tudi mi avstrijski kmetovalci zahtevamo gospodarsko ločitev — potem si bomo mogli vsaj malo oddahniti.

V kmetski (agrarni) stranki na Češkem ni prave edinstvi. Sedanji vodja kmetske stranke poslanec Prašek je bolj treznega mišlenja in za to se ogiblje vsega, kar bi moglo žaliti katoliško čustvo kmetov in veleposestnikov. Toda v stranki uživa precejšen upliv tudi poslanec Kubr, ki se nagiba k liberalcem in socialdemokratom. Vsled tega je v stranki večkrat domači preprič. Sploh pa liberalna stranka v čeških kmetskih organizacijah (združitvah) dela na to, da spravi med kmete samo načelni razpor in razdor. Glavna zahteva vsake prave kmetske stranke je, da se odpravi zemljški davek. Liberalna stranka pa zahteva, naj se ta davek samo preustroji. Glede carine, ki igra v vsaki kmetski politiki veliko ulogo, so liberalni agrarci tudi na stališču, da se naj carina ne izrablja proti obrtnikom. Glavna zahteva liberalne stranke v češki kmetski stranki je, da se posestva ne smejo deliti! Gotovo je to važna zahteva, vendar da se liberalni agrarci upirajo drugim kmečkim zahtevam, napolnjuje mnoge z bojanjino, da bo liberalna stranka v kmetski stranki igrala izdajalno ulogo!

Dopisi.

Zreče. (Občinske volitve.) Dne 7. svečana vršile so se občinske volitve. Izbrati je bilo za tri razrede skupaj 12 odbornikov, t. j. za vsaki razred po štiri. Nasprotniki našega ljudstva so v tretjem razredu poskusili volitveno srečo s pomočjo malih posestnikov, ki so obenem delavci pri tukajšnjem rudniku, potem z onimi pri parni žagi, in pa z dolžniki. Ti so bili komandirani na volišče. Izmed 153 opravičencev glasovalo je 81 davkoplačevalcev. Oni so izmed naših kandidatov privzeli dva; tako sta naša dva dobila 79, oziroma 72 glasov, druga dva naša pa 55 in 51 glasov, njihova dva sta ostala v manjšini z 29. in 24. glasovi. Omilovanja vredni so sicer dobrorščni ljudje, ki se pa bojijo za svoj zaslужek ter so prisiljeni glasovati zoper svojo vest. Od druge strani pa vso hvalo zaslужijo samostalni volilci, ki svojo državljanško dolžnost opravljajo po vesti in pameti. V drugem razredu zbran je cvet gospodarjev, vsled tega je glasovanje šlo gladko in mirno. Izmed 35 opravičencev prišlo je 23; naši izvoljeni so

dobili po 22 glasov, jeden volilec imel je posebne kandidate. Sloga hvale vredna! V prvem razredu bi v pogledu na dano besedo moralno naših glasov biti 7, drugih pa 5. Toda razmere so se v zadnjem trenotku nepričakovanu zasukale tako, da sta iz našega imenika v odbor prišla samo dva kandidata. — Prenovljeni občinski odbor šteje sedaj 8 „starih“ in 4 „nove“ odbornike. Dne 14. febr. bi morali izbrati župana, pa ga še nismo, ker se je baje nekdo pritožil zoper volitve.

Vitanje. (Protestantovski oštir) v Vitanju se je v začetku januarja precej razsrdil na celjskega protestantovskega župnika ali pastorja. Zakaj? Postregel je temu gospodu z vso ljubeznostjo, a glej spaka: pastor je pustil malo perja v oširjevi pesti. Očku je všlo skozi zobe: preklicano, sem mislil, da bo več; se pač ne splača. Še hujša jeza ga zgrabi, ko prečita v „Slov. Gospodarju“ okrcano svoje nelepo dejanje.

Pohiti k somišljeniku Fiendennigg-gu, kjer se počasi potolaži, češ tukajšnji slovenski katoliški kmetje so itak taki teleček, da se ne bodo nič zmenili, če jaz podpiram krivo-verstvo. In če bi se izogibali moje gostilne poštenejši možje, največji pijančki mi ostanejo le zvesti. Očka Rupnik pa ostane na sedanjem tiru. In zadnjo nedeljo se je smukal okolu pastorja kakor papirnat mandelje, če ga potegneš za nit. Vrlo lepo in dobro je bil oborožen s serveti. Se mu res poda gostilniška obrt. Niso pa bili tako živahni pastorjevi mizni sosedje, prešmentani Vitanjčani.

Poslušali so njegovo navduševanje za nemško in krivoversko stvar, ploskali pa niso. In vendar je treba pokazati spoštovanje do tujega župnika. Zato se naj kakor pred mali-kom dviga dim. Bledolični gospod in zaporedoma drugi zapalijo ne baš dragocene smodke ter prekajajo krivoverskega učenika. Temu pa ni posebno ljubo to češčenje, zato jo kmalu odkuri. Večerjal je, pa kakor njegovi sosedje, ni preveč pobožen, da bi se vsaj v kratki molitvici zahvalil za božji dar, kakor je učil in delal učenik Zveličar, česar „čisti evangelij“ pastor razširja. Zelo hvaležni novo in krivoverci svojega spoštovanega dušnega pastirja ne spremijo niti do vrat kaj šele do voza. Le umna oštirka ga za slovo krepko opominja: heul!

Razne stvari.

Iz domaćih krajev.

Politično narodno gospodarsko društvo pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah ima v nedeljo, dne 26. febr. ob 3. uri svoj občni zbor z govorom in volitev novega odbora v cerkveni hiši. Možje in trsničarji! uljudno vas vabi — odbor.

Katoliško polit. društvo v Slatini ima v nedeljo, dne 26. februarja ob pol 4. uri popoludne, v prostorih gosp. Franc Ogriček-a svoj redni letni občni zbor s sledečim vzporedom: 1. Premembra pravil. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti. K obilni vdeležbi vabi odbor.

Promocija. Na graškem vseučilišču je bil dne 17. t. m. promoviran gosp. Benjamin I pavice doktorjem vsega zdravilstva.

S pošte. Na lastno prošnjo je prestavljen poštni kontrolor g. Jakob Požar iz Celja v Maribor.

Častni občan. Občinski odbor Zamar-kovo-Lormanje je enoglasno izvolil v svoji seji dne 21. m. m. č. g. Jos. Jurčiča, kn. šk. duh. svetovalca in dekanu pri Sv. Lenartu v Slov. gor. za častnega občana. Slovesna izročitev diplome se je vršila dne 4. t. m.

Zlato poroko je obhajal na Franklovem v nedeljo, dne 19. t. m. 87letni starček kmet Jožef Flis p. d. Svore, s svojo 76letno ženo Apolonijo v čistem zdravju. Znamenita je bila ta slovesnost, ker jima je pro-

povedoval in nad njima izvršil cerkveni obred njiju sin o. Gregor, misijonar lazarist iz Ljubljane, ki je po dolgi dobi 15. let o tej priliki obiskal svoje rojake.

Umrl je dne 8. t. m. v Arclinu pri Vojniku Jakob Kovač, znan kot „stari Grilec“, daleč na okolu, v 64. letu svoje starosti. Bil je trden Slovenec! Čast njegovemu spomini! — V občini Drenskorebro, župnije Pilštanj, je umrla dne 15. t. m. Lucija Reberšak p. d. Melišekova v lepi starosti blizu 70 let. V njeni hiši je vladala lepa zastopnost med starimi in mladimi, kar so č. g. župnik stavili obilnim spremljevalcem ob grobu za vzgled celi fari. Čudno je bilo to naključe, da je bil pogreb ravno na god sv. Antona puščavnika, in so vsi širje nosači bili Antoni in tistega dneva godovnjaki. — Umrla je 21. t. m. v Trbovljah vdova Jera Camer, p. d. Parašuh, ki bi 6. rožnika doživel stoto leto. Bila je vrla žena, vedno krepka, a letošnja nenavadna zima jo je pokopala. Kot 99letnica je bila najstareja oseba v župniji. — Iz Hoč pri Mariboru se nam poroča: Zopet nam je pobrala nemila smrt pridno gospodinjo Antonijo Strmšek iz Bohove, katero smo dne 6. t. m. izročili materi zemlji. Dasi-ravno je huda zima, vendar se je mnogo ljudi od blizu in daleč, celo iz Maribora, zbral, da je priljubljeni, 64 let stari ženici zadnjo čast skazalo. To je pa tudi zaslužila, saj je bila prijateljica, dobra vsem, ki so jo poznali. Počivaj mirno! — V Št. Ilju pri Velenju je umrla gospa Elizabeta Kotnik, mati g. dr. Josipa Kotnika, e. kr. sodn. tajnika v Celju. — Umrl je v Ormožu bivši župan Ferdinand Kadja, star 75 let.

Iz Selca v Šentlenartskem okraju. Komaj smo čakali konca zime, pa zopet se je pojstrila. Naši otroci imajo dobro uro v solo. Vsi zmrzneni pritrepetajo tja. Veselijo se, da se bodo segreli v dobro zakurjenih prostornih šolskih sobah. Toda kaka prevara! Peči so sicer polne ognja toda kahle spotrte, šipe polamane, prostori mrzli ko led. G. šolski ogleda pa, mesto novo solo, ogleduje in s svojim jezikom urejuje Jablance, Žikarce, Selce, Rogoznico in Gočovo, da bi tam bilo vse v redu, da bi se prihodnje volitve v okrajni zastop izvršile po nemčurskem receptu. Bi li ne zaslužil za to posebno skrb in ljubezen do šole kake pohvale?

Sv. Trojica v Slov. gor. Lepa, jako slovesna poroka je bila pretečeni teden pri Sv. Trojici. Poročila sta se Jožef Sušnik in Julika Vogrin, hči spoštovanega veleposestnika v Spodnjem Porčiču. Ženin in nevesta sta bila pobožna družbenika, zato sta se njune poroke udeležila mladeniška in dekliška družba v polni družbeni opravi z zastavama. Naj bi Bog dal novoporočencema mnogo sreče in blagoslova! — Letos je nenavadno veliko oklicev pri Sv. Trojici. Dozdaj je že 13 oklicev, porok v domaći župniji pa 7, en par se je razdrli na dan poroke. Med tem splošnim ženitovanskim veseljem se je pa tudi mrtvanski zvon devetkrat oglasil. Imeli smo letos že 9 mrliečev. Ljudje še vedno močno bolehaajo.

Plazovi ali meli v Halozah. Iz ptujskega okraja se nam piše: Minolo leto je dolgotrajni dež povzročil po Halozah mnogo škode. Tu pa tam so nastali plazovi ali meli, razne kulture, posebno novo zasajeni vinogradi z rigolano zemljo so se potegnili ali speljali navzdol. Tam, kjer je bil novi vinograd, je ostala gola pečina, trsje je šlo s plazom v grabo. Kogar je nesreča zadela, mora začeti znova rigoliti breg, znova zasajevati trsje, če hoče imeti namesto gulega brega roden vinograd! Te stroške pa more malokdo zmagati! Posestniki pa se morajo tudi v bodoče pred takoj škodo zavarovati. Poslanca dr. Jurfela in Ploj sta s tovariši v deželnem zboru štajerskem stavila novembra 1. 1904 predlog, da bi deželní odbor pustil po zvedencu škodo pregledati in ceniti, dognati, kako bi se dale poškodbe odpraviti in plazovi v bodoče zabraniti. V seji dne 14. prosinca 1. 1905 je deželní zbor vsled predloga slovenskih poslancev tudi

sklenil, da mora deželní odbor s pomočjo ces. vlade prizadetim posestnikom tudi z denarjem pomagati, da se njim škoda popravi, kar je sploh še mogoče. Župani in občinski odbori po Halozah naj stvar zasledujejo, da po naših poslancih sprožena stvar ne bo zaspala, ampak se do cilja dognala! Zaviračev je povsod dovolj, na te je treba paziti!

Slava takim možem! V občini Zreče imajo svoje vinograde tudi nekateri gospodarji od Sv. Kunigunde na Pohorji. Ti so se zavedali svoje državlanske dolžnosti in so prišli k občinskim volitvam v Zreče. V „vojski“ so seveda dobrodošli. Tem zavednim, neustrašljivim, značajnim volilem: Slava!

Narodnost slovenskih liberalcev. Ptujski župan Ornik toži voditelja slovenskih liberalcev dr. Tavčarja zaradi nekega dopisa v „Narodu.“ Dr. Tavčar je tudi državni poslanec in se je v tej stvari izjavil: „Ker slobodomislenga (liberalnega) moža ne želim rad in ker se je dotični dopis dejansko priobčil v listu brez moje vednosti, sem takoj prosil Ornika za pojasnilo in mu ponudil primerno zadoščenje.“ Znano je, da „Narod“ oblati in razzali vsako leto celo vrsto za slovenski narod zasluznih mož, a nikdar ne pride dr. Tavčar, da bi prosil in ponujal, kakor je to storil pri najstrastnejšem sovražniku spodnjestajerskih Slovencev, pri županu Orniku. Liberalcem je liberalno mišljenje pač več vredno, nego narodnost!

Iz Podčetrtek se poroča, da so se našli v graščinskem gozdu dne 16. t. m. sledovi medveda. Trije možje so ga zasledovali proti Vodelam. O njihovih uspehih še ni došlo nobeno poročilo.

Sv. misijon pri Sv. Marku. Pod tem zglavjem prinaša ptujski „Štajerc“ neki dopis, ki je podpisani z imenom „Ptujski jež.“ Nevem kdo je ta žival, pa sodim, da mora biti kak spaček od amerikanskega osla in afriške kamele, drugače ne bi mogel tako neumno in budalasto pisati. Čast. gospodje misijonarji niso niti enkrat svarili iz prižnice pred „Štajercem“, ampak le pred „slabimi“ časnikom. In glej ga spako, sedaj se je „Štajerc“ oglasil in zavilil kakor pes, če mu kdo na rep stopi. Ali ni s tem modro — pa ne previdno — spoznal, da se mora pristejeti med „slabe“ časnike? Ali če je „Štajercu“ nehote izletelo to-le priznanje, ali se bo zahvalil prav cifrasto svojemu dopisniku? — Na laži, da so se gg. misijonarji med seboj med tukajšnjim farovžem sprli, odgovarjati bi bilo neumno. Kajti pri nas vsakdo ve, da so č. g. superior v Celju nevarno bili zboleli in so gg. pri Sv. Jožefu morali 22. jan. t. l. zjutraj začeti pobožnost presv. Rešnjega Telesa in za to sta se morala dva gg. misijonarja pred sklepom odpeljati v Celje. Kaj zadeva zahvalo „Štajercu“ gg. misijonarjem za nove naročnike, to verjame menda samo tista slepa kobila, ki jo je nekdo ravno tisti dan, ko je izšel zadnji „Štajerc“, kupil v Ptiju, in pa kaki pridni obiskovalci ptujskega žganjarja Kaiserja in Strašila. Naši markovski župljeni so preveč zavedni, da bi hoteli zajemati svojo modrost iz „Štajerca.“ „Štajerc“ je pač jezilo, da se je sv. misijon pri Sv. Marku vršil ob ogromni udeležbi ljudstva. Pa eno malo vprašanje: „Štajerc“, če imas toliko novih naročnikov, zakaj „fehtaš“ krajcarje celo pri mariborskih trgovcih? Ali hočeš zvesteti, kaj je eden od teh trgovcev zasolil tvojemu beraču? Ni bilo nič prijetnega, kajti kar na mah jo je odkuril iz štacune, še hitreje kakor oznanjevalci miru in sprave od Sv. Marka.

Luče pri Ljubnem. V seji dne 9. feb. je občinski odbor v Lučah na predlog g. župana vzel častno občanstvo za občino „preveč“ zasluznemu načelniku „Savinske podružnice“ Slovenskega planinskega društva, ki se je preteklo leto posebno proslavil s tem, da je nasprotoval postavitvi Marijinega spomenika nad presihajočim studencem v Lučah. Liberalci zgubivajo bolj in bolj tla v krasni Savinski dolini.

V smrti združena. Iz Ljubnega se poroča: Žalosten dogodek v družini! Dne 14. t. m. je umrla tukajšnjemu lončarju in „očetu lončarske bratovščine“, Antonu Pircu žena. Kake 2—3 ure po tem, ko je bila previdena, je mirno in lahko zapustila svoje naporno in marljivo življenje. Sicer je bolehalo že dalje časa, vendar je smrt njena zelo, zelo potla moža. Dne 16. t. m. smo jo pokopali. „Kar v grob bom šel za teboj“, je javkal ob grobu. Tolažil sem ga s tem, da ne bosta vekomaj ločena, da se bodeta že zopet videla. Kdo bi si bil mislil, da se bodo te moje besede tako kmalo uresničile. Popoldne — pri južini — mu pride slabo, zgrudi se nezavesten na tla. Sosedje in sosedje pribite na klic žalujoče hčerke; tudi mene brž pokličejo, naj hitim, kar morem, da ga denem še v sv. olje. V največji naglici sem mu mogel podeliti sv. poslednje olje ter papežev blagoslov. Med tem je izdihnil mož. V soboto smo ga pokopali prav tik njegove žene. Zdaj sta združena; naj počivata v miru do dneva vstajenja. Ta nenadni slučaj je napravil velik vtis na ljudi, osupenje in pomilovanje.

Občinske volitve na Teharijih se vrše v soboto, dne 25. t. m. Razun zadnja tri leta, je imela občina vedno slovenski zastop. Pri zadnji volitvi so pa s pomočjo tovarniških delavcev v Štorah zmagali poslilnemci. Ljustvo je pa v tem kratkem času spoznalo nemško gospodarstvo in ga že komaj prenaša. Da pa pridejo pošteni slovenski odborniki v občinsko zastopstvo, je treba, da pridejo vsi slovenski volilci na volišče. Upamo, da ne bo nobenega manjkalo. Vsak, ki ostane doma, pripomaga nemški stranki k zmagi in izda svoj narod.

Trbovlje. En večer dva umorjena, tretji nevarno ranjen. V nedeljo, dne 12. t. m. zvečer je udaril Janez Durnik, posestnikov sin iz Gaberskega, s kolom Franca Trobiša, delavca v Vrečkovi žagi, tako hudo po trebuhi, da je bil v par minutah mrtev. Bil je 20 let star in doma iz Nove cerkve. Pa tudi napadalec je na hrbitu z nožem nevarno ranjen. — Isti večer je zabodel branjevec Franc Belihar na Vodah 28 let starega rudarja Matija Praprotnika iz občine Dole na Kranjskem, ki je tudi kmalu umrl. Napadalec je zaprt. Ne srečno pijanje!

Iz čadranske fare: Naši slovenski trgovci so: v Oplotnici g. Oberski, lesni trgovci g. Anton Golčer, v Čadramu pa Franc Golčer. Zavedni slovenski kmetje, kupujte pri teh!

Celjske porotne obravnave. Štiriindvajsetletni delavec Janez Strehar iz Trbovelj je tat iz navade. Opakovano je že moral zaradi dolgih prstov kašo pihati. Okradel je svoje tovariše rudarje na Nemškem in tudi doma ni slekel svoje železne srajce — tatinške navade. Peljal se je v Donawitz na Gor. Štajersko, kjer so njegovi dolgi prsti zopet imeli delo. Ukradel je tudi tovarišu delavško knjižico, s katero je okoli hodil v Celju in v Zagorju. Tukaj ga je slednjič prijela roka pravice. Strehar je pri obravnavi dne 15. t. m. vse priznal. Dobil je pet let težke ječe. — Dne 16. t. m. je stal pred porotniki 60 letni mož, obdolžen požiga. Martin Lubej iz Bezine pri Konjicah je začgal iz maščevanja hišo posestnika Marinšeka v Stranicah in hišo gostilničarja Kumerja v Bezini. Pri Marinšku so še ob pravem času zapazili in pogasili ogenj, hiša Kumerja pa je popolnoma zgorela. Lubej se je izgovarjal z različnimi izgovori, ki pa mu niso nič pomagali, kajti bil je obsojen na deset let težke ječe. — Izvrstno je znal měštariti s kravami 31 letni Mihael Jamnišek iz Frankolovega, ki je stal dne 17. t. m. pred porotniki. Kupoval je krave in dal vsakemu prodajalcu nakupnine 8 do 10 kron, potem ga pa dotični ni več videl. Na ta način je opeharil dvanajst posestnikov za 1512 K 40 vinarjev. Zato pa bo sedel pet let. — V ponedeljek in torek, dne 20. in 21. t. m. se je vršila obravnava zoper Urbana in Jero Mohorko. Sin Urban je namreč na materno prigovaranje streljal na svojega očma Fr.

Mohorko ter ga nevarno ranil. Očim mu je bil obenem stric, ker je mati vdova vzela brata umrlega moža. Obsojena sta bila vsaki v sedemletno ječo.

Požarna bramba za celjsko okolico je imela v nedeljo, dne 19. t. m., popoldne v „Narodnem domu“ svoj ustanovni shod. Zborovanje je bilo obiskano jako dobro, navdušenje za stvar splošno. Predsednikom pravljalnega odseka je bil izvoljen graščak g. Avgust Sušnik.

Okrajni zastop laški je imel dne 16. t. m. sejo, v kateri se je izvolil za načelnika notar dr. Adolf Mravlag, za njegovega namestnika Karol Valentinitsch, nadučitelj v pokoju, za odbornike Adolf Weber, „burgermeister“, Rih. Diermayer, tovarniški uradnik, Raimund Tentschert, tovarniški ravnatelj in slednjič Andrej Stegenšek, tesarski mojster, in Ferd. Roš, župan in deželni poslanec. Zadnja dva sta Slovenci in od njih edino je upati, da bosta zastopala zares koristi okraja!

Nove 10kronske bankovce bo izdala avstro-ogrška banka dne 25. t. m. Sedanji 10kronski bankovci bodo veljavni za plačilo ali zamenjavo do 28. februarja 1907, pozneje se jih bo samo zamenjaval, po 28. februarju 1913 pa se tudi v zamenjavo ne bodo več sprejemali. Novi bankovci bodo 135 mm. široki in 80 mm. visoki, violetne barve, na eni strani bo podoba avstrijskega orla in navedba vrednosti v raznih jezikih avstrijskih narodov, na drugi strani pa grb dežel ogrske krone.

Nemško-slovenski tehniški slovar. Odbor za izdajo nemško-slovenskega tehniškega slovarja je dal tiskati posebne vzorce za nabiralne listke. Na vzorcih je natančno označena oblika in so določeni vsi podatki, kateri naj se na nabiralni listek zapišejo. Gospodje nabiraci tehniških izrazov in sploh vsi oni, ki so v interesu stvari pripravljeni, podpirati odbor, da se čim preje doseže izdaja prepotrebne nam tehniškega slovarja, se tem potom opozarjajo na navedene vzorce, kateri se brezplačno dobivajo pri Slovenski Matici v Ljubljani.

Grozna nesreča. V Železnikih na Kranjskem sta prišla orožnika v soboto, dne 18. t. m. iz patrulje domov. Pri razbasovanju puške ušel je strel četovodju Rupniku in zadel skozi prsi do smrti četovodjo Antonu Perca, doma iz Ormoža.

Vinogradniki, skrbite za pokončevanje peronospore! Pretečeno leto uničila je peronospora mnogim posestnikom celo trgovcev. Temu je bilo krivo ali zakasnjeno natančno škropljenje, ali nepravilna sestava bakreno-apnene zmesi, ali pa tudi poraba stare raztopine. Vinogradniki se tedaj s tem opozarjajo na pravočasno in temeljito škropljenje proti peronospori, katera se ne loti le nežnih delov loze, kakor vršičkov in listja, temveč tudi nežnih zarodkov grozdja. Priporoča se pri tej borbi ravnati se po naslednjih navodilih: 1. Neposredno po rezi namazati je to leto vse narezane čepe, reznice, šparone, kakor tudi ostale dele trsa s štirodostotno raztopino bakrene galice in apna. K temu služi navadni čopič. S tem delom se prepreči razvitek takozvanega zimskega trosovja peronospore, ki se nahaja na trsu. V vinogradih, kjer je peronospora že lansko leto silno močno nastopila, priporoča se, odstraniti in sežgati vse odpadke od rezi, kakor tudi listje, ki ga je veter nanosil po jarkih in v katerem se nahaja kar kupoma trosoye od peronospore. 2. S prvim škropljenjem je započeti kakor hitro se prikaže vse grozdje, toraj že pred cvetom in se mora pri tem temeljito poškropiti ne le listje, temveč tudi vso grozdje (grozdni zarodki). Tudi ako se grozdje nahaja že v cvetu, je vendar le naprej škropiti. Škropljenje med cvetom nikoli ne škodi. 3. Drugo škropljenje se ima vršiti neposredno po cvetu. Tudi pri tem se morajo temeljito poškropiti vsi vršički, vse listje in ako mogoče tudi grozdje. 4. Tretjokrat se škropi med razvitem grozdja, meseca julija. Še večkrat škropiti je potrebno le takrat, ako se peronospora na listju vnovič prikaže. 5. Potociti se morajo vinograji takoj močno poškropiti.

Kajti poškodovanih delov trte loti se peronospora mnogo rabi nego zdravih. Pri se stavljaju bakreno-apnene zmesi za škropljenje vzame se na 100 l vode le 1 kg bakrene galice in nekoliko več kakor 1 kg novogvašenega apna. Apno mora biti mastno, peska prosto. Več dni stare raztopine se nikakor ne smejo rabiti za škropljenje, marveč se mora potrebna množina vsak dan na novo sestaviti. Škropiti se pa mora tako, da pride tekočina popolnoma jednakomerno, v podobi rose, na površino listja in grozdja. Ako neposredno po škropljenju začne dežiti, se nezaščena bakreno-apnena zmes izpere in treba je škropljenje takoj ponoviti. Kdor se po tem navodilu ravna, mu ne bo peronospora naredila nobene znatne škode, če je le bakrena galica, katero rabi, čista in železa prosta. Zajamčeno čista galica se naroča pri deželnem odboru.

Cerkvene stvari.

Vabilo. K odborovi seji družbe duhovnikov lavantinske škofije dne 28. februarja t. l. (v torek) ob pol 4. uri popoldne uljudno vabi preč. gg. odbornike — predsedništvo.

Duhovske vesti. Za deželnobrambanskega kaplana II. razreda v rezervi je imenovan č. g. Ivan Kociper, kaplan v Ljutomeru.

Društvena poročila.

Bralno in pevsko društvo „Maribor“ prosi, da se vsakdo, ki želi pristopiti k društvu kot član, zapiše v knjigo, katera leži v ta namen v društvenih prostorih. Udnino pobira razven blagajnika tudi sluga v Narodnem domu. Odbor zgoraj omenjenega društva prosi tudi vse Slovence, ki imajo kakšne zanimive knjige in jim niso več za rabo, da bi te podarili društveni knjižnici, za kar se jim izreče že naprej najiskrenješa zahvala. Podarjene knjige naj se blagovolijo oddati pri slugi v Narodnem domu.

Bralno društvo pri Sv. Barbari niže Maribora je vsled lepega prebitka v blagajni nakupilo zopet nekaj krasnih poučnih knjig. Zdaj šteje knjižnica 320 knjig v 585 snopičih. Uđe, čitajte jih še zdaj marljivo, dokler ni poljskega dela! Vsaka knjiga ima zlata zrna, ki prej kot slej koristijo. K lepemu prebitku je pripomogel tudi dar v znesku po 5 K vlc. gosp. dr. Jos. Kronvogelna, c. kr. deželnega sodniškega svetnika v Št. Lenartu v Slov. gor. Bog plati! Tajnik.

Iz Slivnice. V nedeljo, dne 19. t. m. imeli smo v Slivnici pri Hočah zabavni večer z gledališko predstavo, tamburanjem in petjem. Vse se je vršilo v najlepšem redu in igralo se je v občno zadovoljstvo. Sobana je bila prenapoljena.

Katoliško bralno in gospodarsko društvo pri Sv. Benediktu v Slov. gor. je podalo na občnem zboru dne 2. febr. kaj krasno sliko svojega delovanja I. 1904. Štelo je 171 udov, med temi dva častna, štiri zunanje, ostali so redni domači. Priredilo je 5 gledaliških predstav in srečolov ter v obeh zvezah, v mladenički in dekliški 26 poučnih shodov. Udnine so udje vplačali, med temi 38 mladeničev in 58 deklet obeh zvez 193·60 K, razni drugi dohodki so znašali 285·81 K, med temi dohodki predstav 196 K, skupaj 479·42 K. Stroški pa znašajo 471·38 K in sicer se je izdal za časnike 207·88 K, za 100 knjig 62·72 K, za vezanje knjig 38·61 K, za gledališke stroške 144·39 K in za druge 24·88 K. Uđe so prečitali 1384 knjig in sicer zabavnih 818, nabožnih 435, kraježiviljenjepisnih in zgodovinskih 43, gospodarskih 40 in splošno poučnih 48. Knjižnica se je pomnožila za 75 del v 124 iztisih in šteje sedaj 348 del v 625 iztisih. Društvena „Čebelica“ je v dobrem pol letu zbrala 225 K. Za I. 1905 je bil izvoljen sledeči odbor: Fr. Sal. Gomilšek, predsednik, Fr. Zupe, podpredsednik, Fr. Zmazek, tajnik, Janez Cetl, blagajnik, Anton Zemljč, knjižničar, Kralj Tomaž, Fr. Caf in Fr. Roskar, odborniki, Gregor Kramberger in Peter

Cetl, pregledovalca računov. Daj Bog, da bi bilo delo v letošnjem letu enako srečno in plodonosno kot lanskega leta!

Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni je imelo dne 12. febr. t. l. svoj letni občni zbor, kojega se je udeležila ogromna množica ljudi bralnega društva. Začetek zborovanja je otvoril g. predsednik s prisrčnim pozdravom na zborovalce. Potem nam g. tajnik v kratkih in jedrnatih potezah razloži pomen bralnega društva za preteklo leto 1904, katero se sme z zlatimi črkami zabeležiti v njegovo kroniko. Desetletnica se je proslavljala z izvanrednim sijajem, ki je mogočno vplival na naše dobro misleče ljudstvo. Krasna zastava bralnega društva, ki se je ob tej priliki blagoslovila, naj bo naše bodrilo in krepilo v nadaljnem trudnoplennem delovanju za blagor mile nam domovine. — G. blagajničar poroča, da je imelo društvo preteklo leto velikanske stroške — omislilo si je zastavo in harmonij za vežbanje pevcev — a veselega srca pravi, da so se ti stroški pokrili z bogatimi dohodki. Zlasti se ima društvo zahvaliti zunanjim dobrotnikom širok slovenske domovine za obilne prispevke namenjene za zastavo. Prva hvala gre veleblagorodnemu g. dvornemu svetniku dr. Miroslavu Ploju za lep dar 40 K., ki je obenem tudi kum naši zastavi. Vsem dobrotnikom, ki so bili tudi objavljeni v „Slov. Gospod.“, se še jedenkrat tem potom izreka najtoplejša zahvala. Pa dva dobrotnika še moramo tukaj posebej omeniti, ki še nista bila nikjer omenjena, in sicer preč. g. župnik in naš rojak g. Pavlič, ki so darovali 20 K., ter bivši velezaslužni kaplan v Gor. Radgoni g. Janžekovič za dar 20 K. v svrhu bralnega društva. Vsem p. n. gg. dobrotnikom našega bralnega društva: Bog plati! G. knjižničar omenja, da se je prav vrlo rabila knjižnica, ki se je zopet pomnožila po darovanih knjigah od raznih gospodov n. p. g. notarja Ploja, č. g. bivšega kaplana Lončariča, č. g. kaplana I. Vogrin-a itd. Društvo je imelo naročeno: 30 iztisov „Slov. Gosp.“, 6 iztisov „Kmetovalca“, 10 iztisov „Bogoljuba“, 19 iztisov „Našega Doma“, 2 iztisa „Domovine“, 3 iztise „Domoljuba“, 10 iztisov „Glasnika“, 1 iztis „Narodnega Gospodarja“, 1 iztis „Družinskega Priatelja“, 1 iztis „Mira“, 1 „Dom in Svet“, 1 iztis „Vrteca“, 1 iztis „Knajpovca“, 1 iztis „Angeljček.“ Slovencu je dajal č. g. Janez Vogrin itd. itd. Konečno še povzame zopet besedo g. tajnik ter predlaga, naj se g. predsedniku slikarju Fr. Horvatu izreče javna zahvala, da je društvo oskrbel novi oder za gledališke predstave in naslikal mojstversko elegantni zastor. Napisali so zborovalci izvolili stare odbornike ter s tem pokazali, da društvo vodijo pravi možje, ki jim je tako mar za njegov napredok. V odborovi seji se je odbor tako-le sestavil: predsednik g. Franjo Horvat, slikar v Gornji Radgoni, podpredsednik g. Franjo Šantl, kmet v Črešnjevcih, tajnik č. g. Ivan Vogrin, kaplan v Gornji Radgoni, blagajnik g. Janko Pelcl, veleposest. v Policah, knjižničar g. Lavoslav Zemljič, posestnik v Črešnjevcih, odbornik g. Janko Lančič, klepar v Gornji Radgoni, namestnika: gg. Martin Roškar, posestnik v Lastomercih, ter Franjo Kavčič, posestnik v Stavenskem vrhu.

Sv. Ana na Krembergu. Lep je kraj pri Sv. Ani na Krembergu. Vsakemu, ki ga je videl in obiskal, se je omilil. Toda v veliki nevarnosti je ta naš lepi kraj. Sovražniki naši hočejo dobiti, in žal, dobivajo naše kraje v svojo posest, ko so v teku par let dvoje najlepših posestev ali razkosali ali kupili; odtujiti nam hočejo našo dobro mladino od rodne zemlje, in če bo tako dalje šlo, nebo več dolgo, ko bomo tujci na lastni zemlji. Dragi Anovčani, ki še imate srce za blagor lepe svoje domovine, ki še čutite in spoznate, da je res treba in če kedaj, to sedaj stopiti v vrsto med bojevnike za sveto slovensko stvar, oklenite se bralnega društva, ki je eno izmed mnogih branikov ob meji slovenski. Vstanovljeno od mož, vnetih za srečo in blagor vaše domovine, naj se bralno

društvo razcvita, naj raste in zori stoteri sad. Pokažite dne 26. februarja, ko priredi bralno društvo veselico, da gori v vaših srcih ogenj do rodne vaše slovenske zemlje, s tem, da v obilnem številu pride na veselico. Posebno vi, mladeniči anovski in mladenke, pokažite očitno svoje slovensko prepričanje, potrudite se in pride, ne bo vam žal. In vi, dragi sosedje od blizu in daleč, počastite nas s svojim prihodom, naj vidijo Anovčani, naj vidijo naši marljivi pevci in igralci, da niso osamljeni, da z nami čutite, se z nami veselite vsakega potresa v blagor slovenski stvari.

Trbovlje. Podružnica (moška) sv. Cirila in Metoda za Trbovlje in okolico je imela dne 12. t. m. občni zbor. V odboru so izvoljeni p. n. gg.: predsednikom Erjavec Peter, župnik, tajnikom Josip Lončarič, kaplan, blagajnikom Franc Pirnat, živinodravnik; odbornikom za Hrastnik Anton Lebar, učitelj, za Dol Anton Gnuš, nadučitelj. Namestniki so: Dragotin Berger, paznik, Vinko Žolgar, kaplan, Alojzij Podmenik, dacar. — Za l. 1903 je bilo poslanih družbi v Ljubljano 97 K. Podružnica torej ni med specimi, kakor pomotoma poroča družbin koledar za l. 1905.

Bralno društvo pri Sv. Marjeti niže Ptuja izvolilo si je za tekoče leto sledeči odbor: Predsednik g. Žunkovič Janko, nadučitelj, podpredsednik g. Liplin Franc, posest., blagajnik g. Krajenčič Janez, posestnik, tajnik in knjižničar g. Bobič Ferdinand, učitelj, odborniki: vlč. g. Šuta Alojz, župnik, g. Savec Franc, posestnik in obč. predstojnik, g. Korpar Franc, posestnik in obč. predstojnik, gg. Ranfi Franc, Janžekovič Franc in Segula Martin, posestnikovi sinovi.

Iz Hajdine. Prav veselo je bilo pri nas v nedeljo, dne 19. t. m. popoldne. Naše bralno društvo je priredilo veselico s tamburanjem, petjem in šaloigro „Pravica se je izkazala.“ Kar moramo posebno hvalno omenjati, je, da so prireditelji prav modro združili zabavo s poukom. Z veliko pozornostjo in zanimanjem so mnogoštevilni poslušalci sledili predavanju našega občespoštanega gospoda župnika o kmečkem stanu in pomenu bralnega društva. Vse se združuje in organizuje — so bile glavne misli krasnega govora, samo kmet, zlasti v ptujski okolici, noče vedeti o nikakem napredku, zato pa ga tudi izrabljajo politični in gospodarski sovražniki, da je joj! Treba se izobraževati in poslušati modre nauke, ne pa vsega vrjeti pritepenim hujškačem! Veselo so udarjali tamburaši, naš mešan zbor je zapel več lepih pesmi, da smo bili prav dobre volje. Zato pa je skrbela zlasti igra, ki so jo vrli naši mladeniči res krasno uprizorili. Še večkrat kaj takega! Šolska soba je bila sicer natlačeno polna, vendar pa smo bili prav iznenadni, da je tokrat prišlo tako malo Ptujčanov! Razun par gospodov in gospoj — vsa čast jim — ni bilo iz mesta nikogar! Upamo, da bo prihodnjič bolje, saj se tudi mi Hajdinčani vselej v velikem številu odzovemo prireditvam v Ptuju! Našemu bralnemu društvu pa daj Bog obilnih uspehov!

Vransko. Veselica podružnice sv. Cirila in Metoda je v nedeljo, dne 12. febr. nad vse pričakovanje dobro uspela. Prostoren salon g. Brinovca je bil že skoraj premajhen. Saj se je pa tudi občinstvu nekaj izvanrednega obetalo in sicer prvi javni nastop tamburaškega in mešanega pevskega zboru. Vsem točkam tamburaškega zboru pod spretnim vodstvom g. Iv. Jakše-ta je sledilo burno ploskanje. In kaj naj rečem k izvajanju mičnih narodnih pesmi? „Se davno mrači“ in „So ptičice priletele“? Kaj sličnega od domačega pevskega zboru se na Vranskem že dolgo ni več slišalo, zato pa tudi ploskanja in navdušenega odbrovanja ni bilo ne konca ne kraja. Čestitamo pevovodju g. R. Vrabl-u k temu velikanskemu uspehu! Na to ste sledili dve igri: „Rusko-japonska vojska“ in „Prvič pri fotografu.“ Vse osebe v prvi igri so svoje uloge nad vse častno rešile tako, da bi lahko na vsakem mestnem odru brez strahu nastopile. In boge koliko sitnosti bi še nerodni oče Bukovec v

igri „Prvič pri fotografu“ že itak popolno zbegnemu fotografu delal, da ga ni še o pravem času njegova huda žena Urša z metlo domu spodila. Igra je povzročila mnogo smeha in veselosti. Na to je sledila prav vesela domača zabava z nadaljevanjem pevskih in tamburaških točk.

Na občnem zboru slovenskega izobraževalnega in zabavnega društva „Naprej“ v Gradcu dne 23. m. m. 1905 se je izvolil, in v odborovi seji dne 31. m. m. 1905 se je konstituiral sledeči novi odbor: predsednik g. Josip Jak, podpredsednik g. Franc Vršič, tajnik g. Anton Klemenčič, blagajnik g. Ivan Mikl, knjižničar g. Ivan Bonač, gospodar g. Rado Plečnik.

Slovensko krščansko izobraževalno društvo „Domovina“ v Gradcu priredi v nedeljo, dne 26. svečana plesno veselico v dvorani restavracije „Zum Sandwirt“, Griesgasse 27 s sodelovanjem godbe nadvojvode Henrika I. graškega voj. veteranskega zabora. Med veselicu bo šaljiva pošta in druge zabave. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 40 kr, v predkuju in za člane 30 kr. Udeležba obeta biti najmnogobrojnejša, ker novoizvoljeni veselični odsek že pridno dela, da preskrbi tem zanimivejšo in boljšo zabavo. Vstopnice v predkuju se dobivajo vsak čas v društvenih prostorih, Stiegergasse 2. I. nadstropje.

Društvena naznanila.

Bralno društvo „Edinost“ pri Sv. Juriju v Slov. gor. ima prvo mladinsko slavnost s petjem in zigrami: „Sv. Neža“ in „Ne vdajmo se!“ dne 26. t. m.

Bralno društvo v Studencah priredi v nedeljo, dne 26. t. m. srečolov! Obilne udeležbe prosi odbor!

Gospod. bralno društvo pri Sv. Urbanu bl. Ptuja ima svoj občni zbor dne 26. svečana z običajima vzdoredom in s podučnim predavanjem.

Bralno društvo „Naprej“ pri Sv. Barbari v Halozah priredi v nedeljo, dne 26. februarja 1905 po večernicah v šolskih prostorih veselico z gledališko igro „Mutec“ in prosto zabavo s tamburanjem in petjem pri g. Korenaku. Pri prosti zabavi vrši se tudi srečolov. Vstopnina za osebo 20 h. — Barbarčani, pokažite da ne spimo, ampak da se tudi mi zanimamo za društveno gibanje, kakor čitate o vsaki napredni fari. Vse prijatelje društva torej k obilni udeležbi vabi odbor.

Slovensko-goričko vinorejsko društvo pri Sv. Benediktu v Slov. gor. vnovič razpisuje svoj občni zbor na nedeljo, dne 26. svečana popoldne po večernicah v novi šoli, ker je bila za sklepčnost pri prvem zborovanju udeležba preslab. Na vzdoredu sta račun in volitve.

Gospodarsko bralno društvo na Planini priredi v svojih društvenih prostorih dne 26. svečana po večernicah prvo obletnico svojega obstanka. Vzdored: 1. Pozdrav. 2. Podučna govorja g. nadučitelja in g. distriktnega zdravnika J. Goričar. 3. „Kdo je mar?“ deklamuje fant Jan. Žibret. 4. Šaljiva tombola — v prid društveni blagajni. Kot vstopnina velja povabilo in po njih upeljane goste.

Jareninska posejilnica ima dne 26. febr. t. l. občni zbor v gostilni g. M. Cvilak-a popoldne ob 8.

Veselico s tombolo priredi zadruža rokodelskih obrtnikov za Možirje, Rečico in Kokarje s sedežem v Možirji s prijaznim sodelovanjem domačega pevskega zboru dne 26. svečana 1905 v prostorih hotela „Pri avstrijskem cesarju.“ Na vzdoredu je pozdrav, petje, tombola, godba in prosto zabava. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

Gornja Radgona. V nedeljo, dne 26. t. m. ima „Mladenička zveza“ občni zbor in podučni shod v šitalničnih prostorih. K obilni udeležbi vabi odbor.

Rokovnjači v Ormožu. Ormožka „Čitalnica“ uprizori v nedeljo, dne 26. t. m. v slovenski šoli na rodeni igrokaz „Rokovnjači.“

Kmetijsko bralno društvo Starigrad pri Slovenjgradcu priredi v nedeljo, 26. t. m. v prostorih gosp. Petriča izvanredni občni zbor. K obilni udeležbi vabi odbor.

Bralno društvo na Ljubnem ima svoje redno zborovanje v nedeljo, dne 26. svečana po večernicah v Petkovi gostilni z običajnim vzdoredom. Odbor.

Kmečko bralno društvo pri Sv. Krištu nad Mariborom ima dne 26. svečana ob pol 11. uri predpoldne pri Kočevarju svoj redni občni zbor z načadnim vzdoredom.

Slov. kat. akad. društvo „Zarja“ v Gradcu priredi v petek, dne 24. t. m. ob 8. zvečer pri „Zeleni Štajerski“ svoj V. redni občni zbor.

Društvo „Gospodar“ v Petrovčah priredi počni shod v nedeljo, dne 26. svečana 1905 ob 4. uri popoldne, v novih prostorih gostilne Šanti v Petrovčah. Na vzdoredu je: govor g. nadučitelja Anton Petriček o hmeljarstvu in g. nadučitelja Žagerja o sadnjereji. Počni govor mladeničem govoril g. Miha Zupanc; prosti zabava. K najobilnejši udeležbi vabi odbor.

Slov. pevsko društvo "Zvon" pri Sv. Milavžu bl. Ormoža priredi v nedeljo, dne 26. svečana ob 3. uri popoldne v narodni šoli veselico s sledičim vzporedom: 1. Petje. 2. "Kje je meja", gluma. 3. "Vaški skopuh", igra v treh dejanjih. Na-to prosta zabava v gostilni g. Fr. Simonič-a. K obilni udeležbi vabi odbor.

Bralno društvo v Majšpergu priredi v nedeljo, dne 5. marca t. l. ob pol 4. uri popoldne v gostilni g. F. Smonič-a društveno veselico z govorom in igro, "šaljiva tombola", potem prosta zabava. K obilni udeležbi najljudneje vabi odbor.

Bralno društvo pri Kapeli blizu Radgone priredi v nedeljo, dne 26. svečana 1905 popoldne po večernicah v gostilni g. Divjaka tombolo in poučno predavanje gosp. potovalnega učitelja Beleta. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Kat. slov. izobraževalno društvo pri Sv. Bolifanku v Slov. gor. priredi dne 26. februarja 1905 v prostorih g. Fr. Horvata (pri Sv. Bolifanku) zabavni večer s petjem, srečolovom in šaljivo pošto. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina prosta. Prostovoljni prispevki se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Slivnica pri Mariboru. Dne 15. marca priredijo naši vrli diletantje zopet dve igri in sicer: "Doktor Vseznal in njegov Sluga, Stipko Tiček", ter: "Jezna nad petelinom in kes". Tudi pelo in tamburalo se bode. Začetek ob pol 4. uri popoldne.

Čebelarska podružnica za ormoško okolico ima svoj občini zbor v nedeljo, dne 26. t. m. popoldne ob 2. uri v prostorih slovenske okoliške šole v Ormožu z običajnim vzporedom. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ustanovni in I. občni zbor bralnega društva v Škalah se vrši dne 26. februarja, to je v nedeljo popoldne po večernicah v tamšnji mežnariji, in sicer po sledičem vzporedu: 1. Pozdrav in nagovor. 2. Citanje in odobrenje pravil. 3. Volitev odbora. 4. Dolocitev udnine. 5. Predlogi in nasveti. Vse rojake in prijatelje ljudske izobrazbe uljudno vabi k udeležbi sklicatelj.

Bralno društvo pri Sv. Ani na Krembergu priredi v nedeljo, dne 26. februarja po večernicah v prostorih g. Jožeta Krambergerja veselico z govorom, petjem in igrokazom "Dve materi". Začetek točno ob pol štirih. Vstopnina za sedež 15 kr., za stojišče 10 kr.

Hajdin. Na splošno željo se bode igra "Pravica se je izkazala" prihodno nedeljo, t. j. 26. svečana popoldne. Vrši se v šolskih prostorih. Začetek ob pol 4. uri. Na vzporedu je tudi tamburanje in petje. Sedež 50 v, stojišča 20. K obilni udeležbi vabi odbor.

Listnica uredništva: Lembah in Zdole pri Brežicah! Prepozno! Kozje: Ali se da vse dokazati?

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 31. decembra 1904 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Upravništvo "Slov. Gospodar" 123 K 32 h; Podružnice: za Ljutomer in okolico zbirko ob odhodnici prvovestnika gospoda Antonia Srabčana 17 K 60 h; v Gornjemgradu 84 K 28 h; v Brežicah 307 K; izvenakademčina v Gradcu 100 K; v Vuhredu 14 K 50 h. Posojilnice: v Rajhenburgu 10 K; v Vojniku 10 K. Mohorjani: pri Sv. Benediktu v Slov. gor. 10 K; v Celju 46 K; v Središču 7 K; na Vidmu 7 K; v Radecah 10 K 10 h; Tvrda A. E. Škaberne prispevki ob prodaji družinskega platna 200 K; tvrdka Franc Kollmann prispevki ob prodaji cilindrov za svetilke 120 K; dr. Jos. Georg v Šmarji 20 K; tvrdka "Merkur" v Celju vsled naročila župnika g. Andreja Braciča pri Sv. Ožbaltu 3 K 40 h; Za narodni kolek 286 K 70 h. Za mladinske spise 2 K 60 h. Za družbin koledar 583 K 40 h. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda Ljubljani.

**Slovenci! Spominjajte se
,,Zgodovinskega društva!"**

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Najmanja objava
45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Večkratna objava
po dogovoru.

Prodaja se.

Stampillo iz kavčuka, modela za predtiskarje izdeluje po ceni Karol Karner, zlatorodna graver v Mariboru, gospodarska ulica št. 15. 426 51-85

Zeljno seme (kaps) zanesljivo kajljivo edino pravega Kašeljskega zetja, katero naredi lepe, trde glave ter rodni v vseki zemlji. Prodaja dokler je kaj zaloge; navadno žlico (20 gr) za 80 vin. poštnino prosto, Ign. Mercina, posestnik in trgovec v Zgornjem Kašlu, p. Zalog, Kranjsko. Pri manjših naročilih sprejemajo se tudi pisemske znamke. Na naročila brez denarja se ne ozira. 803 18-12

Lepa zidana hiša se proda v Studencih pri Mariboru, 10 minut od Jožefove cerkve s štirimi stanovanji, rodovitno nivoj 1/4 oral, mesečna najemnina 46 K; vpraša se pri Francu Čerič, posestniku v Studencih. 67 5-3

Tratorejci! Imam 8000 rožja rip. portafolio I vrste za oddati. Cena 14 kron za tisoč. Martin Debelak, posestnik Sv. Mohor, pošta Slatina, Štajersko. 70 4-3

Posestvo na prodaj, obstoječe iz eno-nadstropne hiše s 5 sobami in 2 kuhinji, veliko gospodarsko poslopje, in tri orale zemljišča, vse v dobrem stanu. Posestvo je ob okrajui cesti pol ure od Kozjanskega trga. Hiša je pripravna za gostilno, ali malo trgovino. Cena 3600 kron, 1800 kron je sproti za plačati, ostanek pa v letnih obrokih. Kdo želi kupiti, naj se zglaši pri Francu Kunej, posestniku v Podsradi št. 47. 105 2-2

Novo zidana hiša v Studencih z dvema stanovanjema, mali vrt, 1 klet, se po ceni proda. Naslov pove upravnosti "Slov. Gospodar" v Mariboru. 90 3-2

Malo posestvo, 5 oralov zemlje, 10 minut od postaje Št. Ilj v Slov. gor., se po ceni proda. Sebast. Leopold v Št. Ilju v Slov. gor. Tam se tudi odda 12 hrastovih dreves od korenine. 96 2-2

Gostilna z lepo hišo, vrtoma in lepim sadonosnikom, s popolno koncesijo, tabaktrafiko in mala trgovina, na lepem kraju blizu mesta in kolodvora na Spodnjem Štajerskem, se po nizki ceni proda. Sodi tudi za ponzioniste. Zve se pri upravnosti in pismeno Slov. Bistrica, postrestante 3000. 89 3-2

Mala najemninska hiša, z velikim vrtom, z lepimi sadnimi drevesi, vodnjak, gosp. poslopje in pol oralna njive, lepa lega, 15 minut iz mesta, se proda. Naslov 92 6-2

Lepo posestvo, obstoječe iz izvrstnih sadonosnikov, z najboljimi vrstami sadja, vinogradov, ki so že na ameriški podlagi predelani in travnikov, pripravljenih za namakanje, v skupinem obsegu 50 oralov, proda se z vsem kakor stoji za razmeroma prav nizko ceno 18.000 gld. Natančneje se zve pri upravnosti. 94 2-2

Lepo posestvo 20 in pol oralov, 4 hiše z gospodarskim poslopjem, se takoj po nizki ceni proda. Naslov pove Jožef Petrič, posestnik v Vertiči Zgornja Sv. Kungota. 99 3-2

Lepo posestvo v lepem kraju, v bližini državne ceste in železniške postaje se zaradi smrti po ceni proda. Posestvo meri preko 50 oral, 2736 gld. 48 kr. ostane lahko vknjiženih. Več pove posestnik A. Lorber v Vajgnu, pošta Jarenina. 101 2

Hiša št. 137 v Studencih pri Mariboru v bližini cerkve sv. Jožefa in sole se proda. 100 10-2

Lepo posestvo, že z nasajenim noščim vinogradom, dobro stanovanje, čisto blizu farne cerkve, tudi za vsako trgovino, nasajeno lepo sadno dreve, lepa lega. Cena in pogoji pri lastniku, naslov pri upravnosti. 93 2-2

Trgovski pomočnik slovenskega in nemškega jezika zmožen, želi v službo stopiti takoj ali po dogovoru. Zmožen je tudi kako trgovino sam voditi, ker je že več let služil kot trgovski vodja. Naslov pove upravnosti. 91 3-2

Novo zidana hiša s 3 stanovanji, vrtom in njivo, na Tezui pri Mariboru se proda po prav nizki ceni in lahkih plačilnih pogojih. Več se izve pri gosp. Miha Černiči v Urbanigasse št. 11 v Mariboru. 135 3-1

Novozidana, VIII podobna hiša, še 12 let davka prosta, pol ure od Ptuja, 3 minute od Hajdinske cerkve, tik velike ceste, se proda iz proste roke zavoljo preselitve posestnice, hiša je sposobna za vsacega vpokojenca ali za kakega rokodelca, drugo se zve pri lastnici Ante Wekuš, Florianska ulica št. 1 v Ptuju. 126 3-1

Kovačnico želim dobiti v najem, s stanovanjem, v dobrem kraju, ako je mogoče nivoj zraven. Ponudba na naslov Mlakar Franc in Kuchbach, Amt Lahr (Baden), Deutschland. 124 1-1

Dve posestvi ste na prodaj. Prvo 4 orale za 2400 kron izplačilo 800-1000 K. Drugo 6 oralov, za 1800 K, izplačilo 600-800 K. Izve se pri Franc Kocbeku, krčmarju. Sv. Ana na Krembergu. 114 3-1

Več tisoč amerikanskih klučev, sposobnih za cepiti proda Franc Sorčič, posestnik. Kapele št. 5. Brežice. 112 3-1

NOVO pohištvo je po znižani ceni na prodaj pri mizarju J. Kolariču, Tegetthoffov trg št. 3. Maribor. 96 3-2

Proste službe.

Oženjen šafar za veliko posestvo se sprejme. Mora imeti veselje do goric. Naslov pri upravnosti. 109 2-2

Neoženjen šafar želi priti v službo k gospodi na malem posestvu. Razume vsako delo. Naslov pri upravn. 110 2-2

Čevljarski učenec se sprejme takoj pri g. Nerat Friderik, čevljarski Maribor, Koroška cesta 18. 125 1-1

Mizealec Marija naj blagovoli voplati svoj naslov upravnosti "Slov. Gospodarja." 116 1-1

Loterijske številke.

Linc 18. februarja: 62, 72, 28, 5, 32.

Trst 18. februarja: 5, 86, 18, 34, 9.

Tržne cene

v Mariboru od 12. do 18. svečana 1905.

Živila	100 kg	od	do		
		K	h	K	h
Pšenica		20	10	20	90
rž		16	10	16	90
ječmen		15	60	16	40
oves		15	40	16	20
koruza		16	50	17	30
proso		16	30	16	90
ajda		15	50	16	40
seno		5	—	5	40
slama		3	60	5	60
	1 kg				
fižola		—	22	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	40	—	64
krompir		—	7	—	8
sir		—	34	—	64
surovo maslo		2	—	2	80
maslo		2	—	2	40
špeh		1	20	1	30
zelje, kislo		—	20	—	26
repa, kisla		—	20	—	24
	1 lit.				
mleko		—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	52
"		—	60	—	64
	100 kom.				
zelje		—	7	—	—

vs. prav. dobrom šolskim uspehom, obeh deželnih jezikov zmožna, sprejme se takoj v trgovino mešanega blaga pri g. Ferd. Herzog v Ljutomeru. 122 1-1

Zahvala.

Nemila smrt nam je vzela sorodnika preč. gospoda

Vincenca Bizjak-a

v pok. župnika laporskega.

Naše tužno srce je čutilo veliko olajšavo, ko smo v bolezni in pri pogrebu sprejeli obilo milega sočutja in pomoći. Dolžnost nas veže, da se pred vsem zahvalimo prečastitim gg. duhovnikom, posebno milostljivemu gosp. kanoniku Antonu Hajšeku, dekanu v Slov. Bistrici, da so rajnemu svojemu sobratu skazali zadnjo čast; nadalje se zahvaljujemo daleko znanemu moškemu in mešanemu laporskemu pevskemu zboru, ki je s svojimi srce pretresajočimi žlostinkami lajšal našo britko žalost, hvala bodi tudi Vam pošteni laporski farmani, mladečki in dekliški Marijini družbi, da ste v tako obilnem številu spremljali rajnkega gospoda k večnemu počitku. Prosimo spominjajte se jih v pobožni molitvi.

1—1

Žalujoči sorodniki.

→ Za spomladno setev ←

je

Tomaževa žlindra

zvezdna znamka

najcenejše, fosforovo kislino imajoče umetno gnojilo za **žitne in podzemeljske pridelke, vinegrade** in posebno še za **deteljišča in travnike.**

Tomažev žlindro, „zvezdna znamka“ iz tovarn v Berolini ima v zalogi

trgovina z železnino „Merkur“

P. Majdič, Celje

in pošilja navodila zastonj.

Odjemalec celih vagonov znižane cene.

Za Brežice imata prodajo gg. Uršič & Lipej.

Vsaka vreča je plombirana in vznačena vsebina odstotkov.

Kmetovalci!

obvarujte svojo živino!

pred hromoto in kostolomico, katere bolezni bodo po izjavi živino-zdravnikov, letos radi krme, ki ima premalo rudninskih snovi v sebi, pri živini neizogibne in pridevajte stalno 758 16—16

Barthelovo poklajno apno.

Ce se živini da nekaj deka tega apna, koristi več, kakor če se poklada po izbruhi bolezni toliko kilo na dan. — Tega apna se porabi v pol leta za poklapanje pri eni kravi 6—7 in pri enem prašiču 3—4 kg.

Izdtek majhen! — Učinek velikanski!

5 kg K 2— iz Dunaja, 50 kg K 12— iz Maribora.

Dopisuje se slovenski!

Miha Barthel in drug na Dunaju X./3.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Zdravje je največje bogastvo!**Kapljice sv. Marka.**

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. • • • •

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, odpravijo naduhno, bolečine in krč, pospešujejo in zboljujejo prehavo, čistijo kri in drava. Preženo velike in male glistete vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripcu in prehljenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezeh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smeje manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K. 4 ducate (48 steklenic) 14 60 K.

2 duata (24 steklenic) 8 K. 5 duatov (60 steklen.) 17— K.

3 ducate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoči priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato na vajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretincič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadšolar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opštar; Zofija Vukelič, šivilja; Josip Seljančić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 10—8

Zdravje je največje bogastvo!

Motorje za plin, bencin, pretrolin in sesalne naprave za plin od 2 do 50 konjskih moči, nove ali že rabljene, izvrstne kakovosti priporoča spodnjestajerski zavod za napravo in popravo motorjev gospoda

Karola Sinkoviča v Mariboru, Puffgasse 9.

Prevzame tudi prenarejanje motorjev za bencin v plinske sesalne motorje, ki so najcenejša gonalna moč, 1—2 v za 1 konjsko moč v 1 uru. Najbolje urejena popravljalnica za automobile, parne stroje in parne kotle, sesalke, studence in vse gospod. stroje. 103 6—2

Rumeni**bečelni vosek**

kupuje vsako množino in plača po najvišji ceni

Jožef Dufek

Maribor, Viktringhofg. 30.

Oves

(Willkomm).

Ta težka vrsta ovsja obrodi v vsaki zemlji, zori zgodaj, kako bogati obrodi, da visoko, dobro slamo za krmno in se ne poleže. Ker se na redko seje, zadostuje na 1 oral 50 klg. Pošilja se v vrečah po 25 klg za K 9, 50 klg za K 17, 100 klg. za K 32. Vzorci po 5 klg franko za K 32 proti predplačilu. 86 8—2

Oskrbništvo graščine Golič pri Konjicah, Štajersko.

Mlada drevesca

prodaja **Valentin Porenta v Pevnu pri Škofjoloki.**

Jabolka 2 metra visoka . . . . . 40 v
Hruške 2 metra visoke . . . . . 50 "

Jabolka čez 2 metra visoka . . . . . 50 "

Hruške čez 2 metra visoke . . . . . 60 "

Oreh čez 2 metra visoki . . . . . 50 "

Vse na postajo Škofjoloko postavljeno — manj kot 10 komadov se ne pošilja. 128 2—1

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9·60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5·60. 85 48—3

BENEDIKT HERTL,

posest. graščine Golič pri Konjicah, Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gospodska ulica.

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

(za-se vezane)

se dobiva v **tiskarni sv. Cirila v Mariboru.** — Cena: v platno vezano K 1·50, s pošto vred K 1·60.

Ta knjižica se posebno toplo priporoča vsem cenj. gg. pevcem in pevkam.

BILANCA

Hranilnega in posojilnega društva (posojilnice) v Ptiji, registr. zadruge z neom. zavezo
Aktiva (Imetje.) za leto 1904.

Pasiva (Dolgovi.)

	K	v	K	v		K	v	K	v	
1	Račun pisarniškega inventarja: Stanje vrednosti inventarja dne 31. decembra 1904		109	08	1	Račun deležev: Stanje glavnih deležev dne 31. decembra 1904		4.000	—	
2	" posojil: Stanje dne 31. decembra 1904		1,934.293	63	2	" hranilnih vlog: Stanje hranilnih vlog s kapitalizovanimi obrestmi vred dne 31. decembra 1904		77.263	60	
3	" naloženega denarja pri raznih denarnih svedih: Stanje dne 31. decembra 1904		195.984	92	3	" obresti: Za 1. 1905 predplačane obresti od posojil: Stanje nevzdignenih obresti glavnih deležev dne 31. decembra 1904		2,162.078	36	
4	" vrednostnih papirjev: Stanje dne 31. decembra 1904		127.608	—	4	" splošnega rezervnega zaklada: Stanje dne 31. decembra 1904		15.492	88	
5	" obresti: Vrednost kuponov dne 31. decem. 1904	2.917	25	5	" posebnega rezervnega zaklada za slučajne zgube: Stanje dne 31. decembra 1904		185	16	15.678	04
6	" Stanje zaostalih obresti od posojil dne 31. decembra 1904	21.474	89	6	" pokojninskega zaklada za uradnike: Stanje dne 31. decembra 1904				31.907	70
7	" nerabljene knjižje: Stanje dne 31. decembra 1904		415	48	7	" zgube in dobička: Cisti dobiček leta 1904			195.916	30
8	" splošnega rezervnega zaklada: Stanje splošnega rezervnega zaklada naloženega na hranilno knjižico štev. 9981 dne 31. decembra 1904		31.665	70					22.885	70
9	" hiš: I. Hiša vl. št. 846 d. o. Ptuj Stanje vrednosti hiše dne 31. dec. 1904	88.583	88						19.529	25
	Stanje vrednosti inventarja v tej hiši dne 31. decembra 1904	570	56							
	II. Hiša vl. št. 115 d. o. Ptuj Stanje vrednosti hiše dne 31. dec. 1904		65.363	20						
	III. Hiša vl. št. 258 d. o. Ptuj Stanje vrednosti hiše dne 31. dec. 1904		15.840	—						
	blagajne: Gotovina dne 31. decembra 1904		44.482	86						
			2,529.258	95						

V Ptiji, dne 31. decembra 1904.

123 1-1

Ravnateljstvo.**ZAHVALA.**

Za neštivilne dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli ob smrti naše ljube matere, oziroma tašče, gospe

Elizabete Kotnik,

zu mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku in za poslane vence izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo.

Osobito nam je pa dolžnost biti hvaležnim č. gospodu župniku in duh. svet. Francu Smrečniku, gospodu Ivanu in gospoj Avgusti Krajnc in g. dr. R. Podlesniku za njih človekoljubje in požrtvovalnost, ki so jo sijajno pokazali v bolezni in ob smrti drage mamice.

Celje — št. II, 19. marca 1905.

127 1-1 Rodbini: Dr. Kotnik in Trobej.

Posojilnica v Makolah

vabi zadružnike svoje na

redni občni zbor
 v četrtek, dne 9. marca 1905, ob 1 uri popoldne v navadni posojilnični pisarni.

DNEVNI RED: 1. Odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo o izvršeni reviziji. 4. Potrjenje računov in računskega zaključka za l. 1904. 5. Poročilo nadzorstva in razdelitev čistega dobička. 6. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev. 7. Razni predlogi.

Makole, dne 18. februarja 1905.

Načelstvo.

Občni zbor

Posojilnica v Framu,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo — Spar- und Vorschussverein in Frauheim, registrierte Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung, vrši se v četrtek, dne 2. sušca 1905 ob 4. uri popoldan v posojilnični pisarni.

DNEVNI RED: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrjenje računa za leto 1904. 3. Razdelitev čistega dobička. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Poročilo o izvršeni reviziji. 6. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO na**IV. redni občni zbor**

kmetijske zadruge za Slovenjgradec in okolico
 ki se vrši v nedeljo, dne 12. sušca 1905 ob 3. uri popold. v prostorih Narodnega doma.

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Potrjenje računskega sklepa za leto 1904. 3. Razdelitev čistega dobička. 4. Dopolnilna volitev načelnosti. 5. Dopolnilna volitev nadzorništva. 6. Slučajnosti

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

Franc Verdnik, Ivan Kac.

Posojilnica na Vranskem, registrovana zadružna zadruga z neomejeno zavezo, vabi svoje zadružnike k rednemu občnemu zboru na sredo, 1. marca 1905 ob 3. uri popoldne v zadružni pisarni hiš. štev. 82. na Vranskem.

Dnevni red.

1. Poročilo načelstva. 2. Potrjenje letnega računa. 3. Poročilo Zvezinega revizorja o reviziji. 4. Volitev načelstva, računskega preglednika in namestnika. 5. Nasveti.

121 1-1 Schwentner, načelnik.

VABILO na**občni zbor „Posojilnica v Konjicah“**

registr. zadružna zadruga z neom. zavezo, ki se bode vršil v soboto, dne 4. sušca 1905, ob 2 uri popoldan v lastni pisarni.

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Odobrenje letnega računa. 3. Razdelitev čistega dobička. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. V slučaju neskllepnosti občnega zбора ob 2. uri popoldne se isti vrši ob 3. uri v smislu pravil pri vsakem številu vdeležencev.

Načelstvo.

Vizitnico

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.